

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl samosoudkyní JUDr. Lenkou Loudovou ve věci

žalobce: **X. X.**, narozený dne X
státní příslušnost Gruzie
zastoupený advokátem JUDr. Matějem Šedivým
sídlem Václavské náměstí 21, 110 00 Praha 1

proti
žalovanému: **Policie České republiky, Ředitelství služby cizinecké policie**
sídlem Olšanská 2, 130 51 Praha 3

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 7. 2025, č. j. CPR-20373-3/ČJ-2025-930310-V233,

takto:

- I. Rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 7. 2025, č. j. CPR-20373-3/ČJ-2025-930310-V233, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení ve výši 12 270 Kč, a to do 30 dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám právního zástupce žalobce.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalobce se žalobou podanou Městskému soudu v Praze domáhal zrušení rozhodnutí žalovaného ze dne 21. 7. 2025, č. j. CPR-20373-3/ČJ-2025-930310-V233 (dále jen „napadené rozhodnutí“), jímž bylo podle ust. § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „správní řád“), zamítnuto odvolání žalobce a bylo potvrzeno rozhodnutí ze dne 9. 5. 2025, č. j. KRPA-221837-43/ČJ-2024-

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

000022-SV (dále jen „prvostupňové rozhodnutí“), vydané Policií České republiky, Krajským ředitelstvím policie hl. m. Prahy, Odbor cizinecké policie, Oddělení pobytové kontroly, pátrání a eskort (dále jen „správní orgán I. stupně“). Prvostupňovým rozhodnutím bylo žalobci uloženo podle ust. § 119 odst. 1 písm. b) bod 4 zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „zákon o pobytu cizinců“), správní vyhoštění a stanovena doba jeden rok, po kterou mu nelze umožnit vstup na území členských států Evropské unie, Islandské republiky, Lichtenštejnského knížectví, Norského království a Švýcarské konfederace, zároveň byla stanovena doba k vycestování z území do 20 dnů ode dne nabytí právní moci rozhodnutí dle ust. § 118 odst. 3 zákona o pobytu cizinců.

II. Žalobní body

2. Žalobce je viněn z neoprávněného pobytu, a to v období od 1. 2. 2024 do 9. 7. 2024. Napadené rozhodnutí nepřiměřeně přísné, neboť se jedná o první pochybení, kdy žalobce po odhalení neoprávněného pobytu vzorně spolupracoval s policejním orgánem a napomáhal při objasnění skutečného stavu věci. Předmětná protiprávnost nevznikla jako produkt neúcty k právnímu řádu České republiky (dále jen „ČR“), nýbrž z důvodu tíživých okolností, kdy byl žalobce nucen uchýlit se k nelegálnímu pobytu z důvodu případného pronásledování na území domovského státu, a to v souvislosti se svou politickou činností. Žalovaný nepožádal Ministerstvo vnitra, Odbor azylové a migrační politiky, o potvrzení či vyvrácení závazného stanoviska dle § 120a zákona o pobytu cizinců, a to navzdory tomu, že odvolací námitky napadaly bezpečnostní a politickou situaci v domovském státě a žalobce v nich namítal, že mu v případě nuceného vycestování do Gruzie hrozí pronásledování. V řízení opatřené závazné stanovisko bylo vydáno v době před vydáním rozhodnutí nalézacího správního orgánu, kdy žalovaný v odůvodnění svého rozhodnutí doslova uvádí, že žalobce v odvolání uvádí některé nové námitky a skutečnosti, kdy tato nova měla vést ke konfrontaci závazného stanoviska. Napadené rozhodnutí se tak opírá o neaktuální podklad, který je navíc v řízení o správním vyhoštění zcela zásadní, neboť se od něj odvíjí, zda bude cizinec vůbec vyhoštěn či zda bude jeho pobyt v ČR strpěn.
3. Jakkoliv si žalobce uvědomuje, že se dopustil protiprávnosti, tak se nedomnívá, že by jeho intenzita naplňovala kritéria pro uložení správního vyhoštění v rozsahu jednoho roku, pročez pokládá napadené rozhodnutí za porušující § 174a zákona, neboť je možné na něj působit mírnějším a výchovnějším způsobem, a to § 50a zákona (za předpokladu, že soud neshledá oprávněnou námitku ve vztahu k aktualizaci závazného stanoviska).

III. Vyjádření žalovaného

4. Žalovaný ve svém vyjádření plně odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí, které považoval za podrobné, přezkoumatelné a podložené relevantními podklady. Protiprávní jednání žalobce bylo náležitě zjištěno. Ve svém postupu neshledal žádné pochybení, navrhl, aby žaloba byla zamítnuta.
5. Žalovaný zdůraznil, že žalobce předpokládal, že již v Polsku nedisponuje povolením k pobytu, nicméně nevycestoval, vydělával zde na stavbách, nelegální pobyt trval nezanedbatelnou dobu a byl odhalený až činností policie. Tvrzená dosavadní

bezúhonnost a spolupráce byly zohledněny, ale neodůvodňovaly kratší zákaz pobytu. Pokud jde o tvrzení o tíživých okolnostech, žalobce zde zůstal za účelem výdělků, přitom mu nebyly známy žádné překážky ve vycestování, kdy výslovně sdělil, že mu ve vlasti žádné nebezpečí nehrozí.

6. Námitky uvedené v odvolání žalovaný vyhodnotil jako účelové, žalobce žádné obavy dříve nesdělil, o mezinárodní ochranu nepožádal. Žalobce nevysvětlil, proč své dlouhodobé obavy neuvedl dříve a ani je nijak nedoložil. Žalovaný konečně neshledal nepřiměřenost napadeného rozhodnutí, proto uložil správní vyhoštění, nikoliv povinnost opustit území.

IV. Obsah správního spisu

7. Ze správního spisu soud zjistil tyto pro řízení podstatné skutečnosti:
8. Dne 9. 7. 2024 byl cizinec kontrolován během operativně pátrací činnosti Policie ČR zaměřené na odhalování pouliční kriminality v Praze 2. Lustrací bylo zjištěno, že cizinec pobývá na území ČR neoprávněně.
9. Správní orgán I. stupně vydal cizinci již dne 9. 7. 2024 rozhodnutí č. j. KRPA-221837-13/ČJ-2024-000022-SV, kterým mu uložil správní vyhoštění z území členských států EU a smluvních států. Cizinec podal dne 18. 7. 2024 proti uvedenému rozhodnutí odvolání, kde mj. uvedl, že Gruzie je bývalý satelitní stát bývalého Sovětského svazu, jde o ohrožený stát, jehož politická a ekonomická situace je díky rozpínavosti Ruska v tristním stavu. Občané se snaží v západních zemích hledat ochranu a ekonomickou stabilitu. Gruzínská vláda se přiklání k agresivní politice Ruské federace, Gruzii již nelze považovat za bezpečný stát. Cizinec nesouhlasí s politickou a válečnou agresí Ruské federace vůči Ukrajině a v případě návratu do vlasti by mohl být mocenskými složkami nějakým způsobem perzekuován. Prakticky všichni občané Gruzie, kteří pobývají na území členských států Evropské unie, která podporuje Ukrajinu v boji proti Ruské federaci, jsou dle názoru cizince v případě návratu do Gruzie automaticky zařazeni mezi podezřelé a nežádoucí osoby a přinejmenším v ekonomické oblasti jsou výrazně postihováni (nemožnost najít si zaměstnání).
10. Prvostupňové rozhodnutí bylo zrušeno rozhodnutím žalovaného ze dne 27. 9. 2024 a věc byla vrácena k novému projednání a rozhodnutí (z důvodu, že součástí správního spisu nebyla kopie cestovního dokladu, byly dány pochybnosti o délce nelegálního pobytu). Dne 10. 12. 2024 vydal správní orgán I. stupně nové rozhodnutí o správním vyhoštění z území členských států EU a smluvních států pod č. j. KRPA-221837-28/ČJ-2024-000022-SV.
11. V odvolání ze dne 17. 12. 2024 cizinec mj. uvedl, že jakožto občan Gruzie se nachází v tíživé situaci vzhledem k politické a ekonomické nestabilitě Gruzie, která je do značné míry důsledkem expanzivní politiky Ruské federace, přičemž Gruzie čelí významnému vlivu Ruska, což vede k ohrožení bezpečnosti občanů Gruzie, proto cizinec (stejně jako mnoho dalších občanů Gruzie) hledá v západních zemích ochranu a ekonomickou stabilitu. Cizinec se otevřeně staví proti politice a vojenské agresii Ruské federace, v případě návratu do Gruzie by mohl být vystaven perzekuci ze strany tamních mocenských struktur. Občané Gruzie, kteří pobývali v zemích EU podporujících Ukrajinu, mohou být v Gruzii považováni za podezřelé osoby, což pro ně znamená

omezené možnosti v zaměstnání a další ekonomické postihy. Gruzie již podle něj není bezpečný stát.

12. I druhé prvostupňové rozhodnutí bylo k odvolání cizince zrušeno (dne 17. 2. 2025), z důvodu nevypořádání obav cizince z návratu do vlasti.
13. Následně bylo vyžádáno závazné stanovisko k vycestování cizince, které zohlednilo jeho vyjádření v odvolání i obsah jeho výpovědi. Stanovisko shrnulo popsané obavy cizince a po zohlednění informací o zemi původu uzavřelo, že obavy žalobce má za účelově uvedené, když tyto obavy zmínil až poté, co mu bylo uloženo správní vyhoštění. Při svém výsledku neuvedl žádné obavy, ani že by byl jakkoliv politicky aktivní. Gruzie je považována za bezpečnou zemi původu a žalobce nesdělil a nedoložil skutečnosti, které by to v jeho případě vyvracely.
14. Proti dalšímu prvostupňovému rozhodnutí ze dne 9. 5. 2025 podal cizinec opět odvolání dne 30. 5. 2025, rozhodnutí považoval za nepřiměřené. Vysvětlil, že se nachází v tíživé osobní situaci, jelikož je podporovatelem opoziční politické strany Jednotné národní hnutí (tzv. Nacionálové), která se staví proti současné gruzínské vládě a jejímu přibližování k Ruské federaci. V současné Gruzii se lidé s otevřenou podporou této strany stávají terčem diskriminace, zastrašování a omezení pracovních i osobních práv. Tato situace je dlouhodobá a podle veřejně dostupných informací se zhoršuje. Vzhledem k politickému přesvědčení a veřejně deklarovanému postoji proti proruské orientaci současné vlády mají cizinci v případě návratu hrozit ekonomické postihy, ztráta zaměstnání a další perzekuce. Cizinec namítl, že v minulosti opakovaně usiloval o legalizaci svého pobytu na území ČR. Dodal, že k porušení právních předpisů došlo z důvodu neznalosti systému a jazykové bariéry, nikoliv z úmyslu obcházet zákon. Cizinec během svého pobytu nepáchal žádnou trestnou činnost, neohrožoval veřejný pořádek a nežádal o žádné dávky ani jiné prostředky veřejné podpory. Cizinec považoval za nepřiměřené a likvidační uložení vyhoštění s rozšířeným zákazem vstupu nejen na území ČR, ale i do všech států EU a přidružených zemí, navrhl proto, aby sankce byla zmírněna a byl mu uložen zákaz pobytu pouze na území ČR, případně byla sankce zrušena s ohledem na důvody hodné zvláštního zřetele.
15. Žalovaný v napadeném rozhodnutí uzavřel, že vytýkané protiprávní jednání naplnilo skutkovou podstatu ust. § 119 odst. 1 písm. b) bodu 4 zákona o pobytu cizinců, když cizinec pobýval na území ČR neoprávněně ode dne 1. 2. 2024 do dne 9. 7. 2024 bez platného oprávnění k pobytu, ač k tomu nebyl oprávněn. V daném případě nebyly dány důvody pro aplikaci ust. § 119a odst. 2 citovaného zákona. Doba, po kterou cizinci v souvislosti s rozhodnutím o správním vyhoštění nelze umožnit vstup na území členských států EU a smluvních států, byla stanovena v zákonném rozmezí a ve výši nijak nepřevyšující dobu ukládanou v obdobných případech.
16. Pokud jde o námitky cizince ohledně jeho údajné podpory opoziční politické strany Jednotné národní hnutí (Sjednocená národní strana), pro kterou mu v případě návratu do vlasti hrozí ekonomické postihy, ztráta zaměstnání a další perzekuce, žalovaný zdůraznil, že cizinec v protokolu o výsledku účastníka řízení vypověděl, že mu nejsou známy žádné překážky, které by mu znemožňovaly vycestování z ČR, a v případě návratu do vlasti mu tam nebude hrozit žádné nebezpečí. Žádná z námitek vznesených v odvolání se netýká konkrétně osoby cizince, přičemž tento nepředložil žádné důkazy, které by svědčily o tom, že by konkrétně jemu mohlo po návratu do vlasti hrozit

skutečné nebezpečí dle ustanovení § 179 odst. 2 zákona o pobytu cizinců, což bylo potvrzeno i závazným stanoviskem Ministerstva vnitra k možnosti vycestování ze dne 24. 3. 2025. Cizinec během výsledku nesdělil žádné předpokládané potíže, které by mu mohly hrozit po návratu do vlasti, ačkoliv tuto možnost bezesporu měl, přičemž důvody jeho přicestování do Polska se jednoznačně jeví jako ekonomické. Pokud by pro gruzínské státní orgány představoval zájmovou osobu, neumožnily by mu svobodně vycestovat do zahraničí. Pokud jde o aktuální námitku cizince, že je podporovatelem opoziční politické strany Jednotné národní hnutí, proč se má stát po svém návratu do vlasti terčem diskriminace, zastrašování a omezení pracovních i osobních práv, kdy tato situace má být dlouhodobá a zhoršující se, tuto námitku cizinec uvedl až v odvolání ze dne 30. 5. 2025, žalovaný ji hodnotil jako uvedenou čistě za účelem shledání existence důvodů znemožňujících vycestování. Cizinec měl možnost tuto námitku uvést kdykoliv dříve během řízení, navíc s přihlédnutím ke skutečnosti, že dotyčný deklaruje, že se jedná o situaci dlouhodobou. Pokud se cizinec cítil skutečně ohrožen, měl ihned po svém příletu do Polska dne 20. 6. 2021 požádat o udělení mezinárodní ochrany, což neučinil. Jeho následný neoprávněný pobyt na území ČR byl odhalen až během operativní činnosti Policie ČR zaměřené na odhalování pouliční kriminality dne 9. 7. 2024. Žalovaný tedy nepovažoval prezentované námitky za důvodné.

17. Má-li jít o námitku, že opakovaně usiloval o legalizaci svého pobytu na území ČR, kdy k porušení právních předpisů došlo z důvodu neznalosti systému a jazykové bariéry, nikoliv z úmyslu obcházet zákon, žalovaný konstatoval, že z evidencí bylo zjištěno, že cizinec si nikdy v minulosti nepodal na území ČR žádost o povolení k pobytu, toto učinil pouze v Polsku. V případě, že se cizinec neorientuje v příslušných českých právních předpisech a neovládá český jazyk, má možnost ustanovit zmocněného zástupce, aby jej v řízeních o udělení pobytu zastupoval, neboť neznalost zákona neomlouvá.
18. Stran tvrzení cizince, že během zdejšího pobytu nepáchal žádnou trestnou činnost, neohrožoval veřejný pořádek a nežádal o žádné dávky ani jiné prostředky veřejné podpory, žalovaný uvedl, že nebylo zjištěno, že by se cizinec na území dopustil jiného protiprávního jednání, což lze považovat za polehčující okolnost, která nicméně v případě cizince nezpůsobuje přílišnou přísnost délky zákazu pobytu. Pokud jde o tvrzení, že cizinec zde neohrožoval veřejný pořádek, žalovaný vysvětlil, že cizinec zde neohrožoval veřejný pořádek závažným způsobem, nicméně svým protiprávním jednáním veřejný pořádek narušil, poněvadž veřejný pořádek je mimo jiné stav, který se vyznačuje dodržováním právního řádu. Dále skutečnost, že cizinec nežádal v ČR o dávky ani jiné prostředky veřejné podpory, nepředstavuje polehčující okolnost ani nemá jiný vliv na přísnost ani správnost prvostupňového rozhodnutí.
19. Pokud jde o námitku cizince, že zákaz vstupu na území členských států EU a smluvních států je nepřiměřený a likvidační, žalovaný odkázal na znění ust. § 119 odst. 1 písm. b) bod 4 a § 118 odst. 1 zákona o pobytu cizinců. Správní orgán není oprávněn uložit správní vyhoštění pouze z území ČR, když územní rozsah správního vyhoštění je explicitně stanoven zákonem.
20. Co se týče cizincem navrhovaného zrušení zákazu pobytu pro důvody hodné zvláštního zřetele, žalovaný konstatoval, že cizinec naplnil skutkovou podstatu správního vyhoštění, přičemž současně nebyly zjištěny skutečnosti, které by odůvodňovaly aplikaci ust. § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců. Ani ohledně této otázky nelze aplikovat princip správního uvážení.

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.

21. Návrh cizince na přihlédnutí k jeho osobním poměrům, politické situaci a tomu, že jednal v dobré víře se snahou o integraci do české společnosti, nepovažoval žalovaný za důvodný, cizinec neidentifikoval žádné jednání, které by vypovídalo o dobré víře, ani o snaze o integraci do české společnosti, kdy cizinec nemá na zdejšími území žádné vazby a porušoval zákon svým pobytem bez platného oprávnění k pobytu. Žalovaný doplnil, že cizinec vypověděl, že nevycestoval z území ČR, protože zde pracoval na stavbách, aniž by disponoval platným oprávněním k pobytu nebo povolením k zaměstnání, kdy toto jednání může být za předpokladu spolehlivě zjištěného skutečného stavu věci důvodem pro uložení správního vyhoštění dle ustanovení § 119 odst. 1 písm. c) bodu 1 zákona o pobytu cizinců.
22. Pokud jde o zásah do soukromého života cizince, cizinec pobýval na území ČR neoprávněně ode dne 1. 2. 2024 do dne 9. 7. 2024, což v žádném případě není doba neoprávněného pobytu, kterou by bylo možné jakkoliv zlehčovat či bagatelizovat. Cizinec si za dobu zdejšího pobytu nevybudoval žádné relevantní vazby a nikdy mu zde nebylo uděleno povolení k pobytu. Co se týče tvrzení cizince ohledně jeho jednání v dobré víře a snahy o integraci do české společnosti, žalovaný se nedomníval, že dosavadní jednání cizince tomuto nasvědčuje. V ČR nepobývají žádní rodinní příslušníci cizince, jeho příbuzní ani žádné osoby jemu blízké a vůči žádné osobě zde cizinec nemá vyživovací povinnost ani ji nemá v péči. Celá rodina cizince pak žije v Gruzii. Cizinec zde nepobývá tak dlouho, aby zcela zpřetrhal vazby na zemi svého původu. Je zdravou osobou ve věku 45 roků, ani věk ani zdravotní stav nepředstavuje překážku ve vycestování z území členských států EU a smluvních států. Není důvodné předpokládat, že by po návratu měl čelit výraznějším potížím se zajištěním obživy. Pokud jde o ekonomické poměry, cizinec zde nemůže vykonávat výdělečnou činnost. Integrace do české společnosti a jednání v dobré víře nebylo prokázáno, z obsahu spisového materiálu tyto skutečnosti nevyplývají.
23. Žalovaný tedy neshledal důvod pro zrušení prvostupňového rozhodnutí o správním vyhoštění ani pro jeho zmírnění.

V. Hodnocení věci Městským soudem v Praze

24. Městský soud v Praze přezkoumal žalobou napadené rozhodnutí v rozsahu žalobcem uplatněných žalobních bodů, kterými je vázán (§ 75 odst. 2 věta první zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní, ve znění pozdějších předpisů, dále jen „ř. s.“), a vycházel při tom ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu. Po zhodnocení uvedených skutečností dospěl soud k závěru, že žaloba je důvodná.
25. Podle ust. § 119 odst. 1 písm. b) bodu 4 zákona o pobytu cizinců *policie vydá rozhodnutí o správním vyhoštění cizince, který pobývá na území přechodně, s dobou, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států Evropské unie, Islandské republiky, Lichtenštejnského knížectví, Norského království a Švýcarské konfederace, a zařadí cizince do informačního systému smluvních států, až na 5 let, pobývá-li cizinec na území nebo na území členských států Evropské unie, Islandské republiky, Lichtenštejnského knížectví, Norského království a Švýcarské konfederace, bez platného oprávnění k pobytu, ač k tomu není oprávněn.*

26. Podle § 120a odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců policie v rámci rozhodování o správním vyhoštění podle § 119 a 120 je povinna si vyžádat závazné stanovisko ministerstva, zda vycestování cizince je možné (§ 179); to neplatí, pochází-li cizinec z bezpečné země původu podle jiného právního předpisu a neuvedl-li skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven skutečnému nebezpečí podle § 179.
27. Podle § 179 odst. 1, 2 zákona o pobytu cizinců vycestování cizince není možné v případě důvodné obavy, že pokud by byl cizinec vrácen do státu, jehož je státním občanem, nebo v případě, že je osobou bez státního občanství, do státu svého posledního trvalého bydliště, by mu tam hrozilo skutečné nebezpečí. Za skutečné nebezpečí se podle tohoto zákona považuje navrácení v rozporu s článkem 2 až 6 Evropské úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod.
28. Podle § 149 odst. 7 věty první a druhé správního řádu jestliže odvolání směřuje proti obsahu závazného stanoviska, vyžádá odvolací správní orgán potvrzení nebo změnu závazného stanoviska od správního orgánu nadřízeného správnímu orgánu příslušnému k vydání závazného stanoviska. Tomuto správnímu orgánu zasílá odvolání spolu s vyjádřením správního orgánu prvního stupně a s vyjádřením účastníků.
29. Podle komentáře k citovanému ustanovení: „Pokud by nastala situace, že odvolací správní orgán rozhodne o odvolání, které směřuje proti obsahu závazného stanoviska dotčeného správního orgánu, aniž by si v souladu s odstavcem 5 (nyní 7 – pozn. soudu) komentovaného ustanovení vyžádal potvrzení či změnu závazného stanoviska od správního orgánu nadřízeného dotčenému správnímu orgánu, dopustí se podstatného porušení ustanovení o řízení, které mohlo mít za následek nezákonné rozhodnutí ve věci samé (NSS 5 As 56/2009-63, č. 2167/2011 Sb. NSS nebo KS v Ústí nad Labem, pobočka Liberec NSS 59 A 118/2013, č. 3287/2015 Sb. NSS).“ (Komentář JEMELKA, Luboš, PONDĚLÍČKOVÁ, Klára, BOHADLO, David. § 149 [Rozhodnutí podmíněné závazným stanoviskem]. In: JEMELKA, Luboš, PONDĚLÍČKOVÁ, Klára, BOHADLO, David. Správní řád. 7. vydání. Praha: C. H. Beck, 2023)
30. Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 4. 9. 2019, č. j. 9 As 140/2019-22 konstatoval: „Podle § 149 odst. 1 správního řádu je závazné stanovisko úkonem učiněným dotčeným správním orgánem na základě zákona, který není samostatným rozhodnutím ve správním řízení (viz rozsudek rozšířeného senátu ze dne 23. 8. 2011, č. j. 2 As 75/2009-113, č. 2434/2011 Sb. NSS) a jehož obsah je závazný pro výrokovou část rozhodnutí správního orgánu. Je jedním z podkladů pro vydání rozhodnutí, u kterého neplatí zásada volného hodnocení důkazů podle § 50 odst. 4 správního řádu. Správní orgán, který vede řízení, je vydaným závazným stanoviskem dotčeného orgánu při vydání vlastního rozhodnutí vázán a nemůže se od něj odchýlit, neboť by tak překročil rozsah pravomocí, které mu zákon svěřuje. Správní orgán, který vede řízení, nemůže nahrazovat činnost dotčeného správního orgánu. Nemůže rozhodnout o otázkách, které spadají do působnosti dotčeného správního orgánu, bez toho aniž by si vyžádal závazné stanovisko, neboť k tomu nemá zákonem dané zmocnění ani odborné znalosti (srov. např. Jemelka, L., Pondělíčková, K., Bohadlo, D.: Správní řád. Komentář, 2. vydání. Praha: 2009, s. 506 a n.). Soudní přezkum obsahu závazného stanoviska je v souladu s čl. 36 odst. 2 Listiny základních práv a svobod umožněn toliko v rámci přezkumu konečného rozhodnutí podle § 75 odst. 2 s. ř. s. Správní přezkum závazného stanoviska je možný buď cestou přezkumného řízení podle § 149 odst. 5 správního řádu ve spojení s § 94 a násl. správního řádu, nebo cestou jeho zpochybnění v rámci odvolání podle § 149 odst. 4 (nyní § 149 odst. 7) správního řádu. (...) Na povahu přezkumu dle § 149 odst. 4 (nyní § 149 odst. 7)

správního řádu nahlíží shodně i judikatura NSS (viz např. rozsudek ze dne 30. 10. 2013, č. j. 4 As 20/2013-72), která mezi jeho jednotlivé složky zařazuje obě hlediska, tedy jak hledisko zákonnosti, tak hledisko věcné správnosti. Pro přezkum dle § 149 odst. 4 (nyní § 149 odst. 7) správního řádu se tedy analogicky aplikuje § 89 odst. 2 správního řádu.“

31. Podle rozsudku zdejšího soudu ze dne 4. 12. 2013, sp. zn. 5 A 241/2011 (3018/2014 Sb. NSS): „*Nevypořádá-li se nadřízený orgán, jemuž bylo podle § 149 odst. 4 správního řádu z roku 2004 předloženo odvolání směřující proti obsahu závazného stanoviska, s námitkami odvolatele, nemůže odvolací správní orgán nahradit jeho chybějící odbornou skutkovou úvahu svou úvahou vlastní: k tomu totiž není odborně způsobilý.*“
32. Na základě shora citované odborné literatury a judikatury soud shledal důvodnou námitku, že žalovaný byl povinen vyžádat potvrzení nebo změnu závazného stanoviska od správního orgánu nadřízeného správnímu orgánu příslušnému k vydání závazného stanoviska.
33. Žalobce pochází z Gruzie, která je na seznamu bezpečných zemí původu, uvedl však skutečnosti svědčící o tom, že by mohl být vystaven skutečnému nebezpečí podle § 179 zákona o pobytu cizinců. Tento závěr učinil sám žalovaný ve svém rozhodnutí ze dne 17. 2. 2025, kterým zrušil prvostupňové rozhodnutí o správním vyhoštění, kdy uvedl, že cizinec ve svém odvolání uvedl poměrně konkrétní obavy ze svého návratu do země původu, nepostačovalo tedy konstatování, že cizinec pochází z bezpečné země původu. Prvostupňový správní orgán následně obstaral závazné stanovisko ze dne 24. 3. 2025, které konstatovalo, že vycestování cizince do Gruzie je možné.
34. Žalobce v podaném odvolání ze dne 30. 5. 2025 uváděl argumenty, kterými se snažil popřít správnost odůvodnění správního orgánu I. stupně, mj. uvedl, že je podporovatelem opoziční politické strany Jednotné národní hnutí (tzv. Nacionálové), která se staví proti současné gruzínské vládě a jejímu přibližování k Ruské federaci. V současné Gruzii se lidé s otevřenou podporou této strany stávají terčem diskriminace, zastrahování a omezení pracovních i osobních práv. Tato situace je dlouhodobá a podle veřejně dostupných informací se zhoršuje. Vzhledem k politickému přesvědčení a veřejně deklarovanému postoji proti proruské orientaci současné vlády cizinci v případě návratu hrozí ekonomické postihy, ztráta zaměstnání a další perzekuce.
35. Z obsahu odvolání je patrné, že žalobce materiálně brojil též proti obsahu závazného stanoviska Ministerstva vnitra, když jednak měl za nesprávné vyhodnocení již tvrzených obav v souvislosti s vycestováním (obtíže pramenící z nesouhlasu s postojem vlády k ruské agresi), jednak uváděl obavy nové (vyplývající z podpory opoziční politické strany Jednotné národní hnutí).
36. Žalovaný měl v daném případě povinnost vyžádat si od správního orgánu nadřízeného správnímu orgánu příslušnému k vydání závazného stanoviska potvrzení či změnu závazného stanoviska, nebyl oprávněn si v tomto směru učinit svou vlastní úvahu. Žalovaný svůj postup zdůvodnil tím, že žalobce měl možnost obavy v souvislosti se stranou Jednotné národní hnutí uvést dříve, k tomu soud uvádí, že tuto okolnost lze zohlednit při zvážování věrohodnosti nově vznesených tvrzení, nicméně je třeba zdůraznit, že pro řízení o správním vyhoštění neplatí zásada koncentrace řízení ve smyslu § 82 odst. 4 správního řádu, neboť jde o řízení, v němž má být z moci úřední uložena povinnost, a správní orgán je povinen i bez návrhu zjistit všechny rozhodné okolnosti svědčící ve prospěch i v neprospěch toho, komu má být povinnost uložena

(srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 4. 2011, č. j. 5 As 7/2011-48, č. 2412/2011 Sb. NSS). Neobstojí ani argumentace, že žalobce měl požádat o udělení mezinárodní ochrany, tento výklad nerespektuje judikaturu ve věcech aplikace zásady non-refoulement v řízení o vyhoštění (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 9. 5. 2024, č. j. 2 Azs 316/2023-47, bod 38).

37. Žalovaný nevyžádáním potvrzení či změny závazného stanoviska podstatně porušil ustanovení o řízení, a toto porušení mohlo mít vliv na zákonnost konečného rozhodnutí. Žalovaný může být přesvědčený o nedůvěryhodnosti nových tvrzení vznesených až ve třetím odvolání bez jakéhokoliv vysvětlení, proč tyto skutečnosti nebyly uvedeny dříve, avšak svým postupem upřel žalobci též právo na přezkoumání věcné správnosti závazného stanoviska ze dne 24. 3. 2025. Jde přitom o pochybení, které zjevně může mít za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé.
38. Žalobce též brojil proti délce zákazu pobytu v délce jednoho roku, žádnou podrobnější argumentaci k této otázce však v žalobě neuvádí.
39. Délku správního vyhoštění je správní orgán povinen stanovit v rámci zákonem vymezeného rozmezí po zohlednění všech individuálních okolností konkrétního případu. Tím jsou dány meze správního uvážení. Soudní přezkum správního uvážení je pak limitován na posouzení, zda správní orgán nepřekročil zákonem stanovené meze správního uvážení nebo zda je nezneužil a pokud tomu tak není, soud není oprávněn jakkoliv nahrazovat správní úvahu správního orgánu (srov. např. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 23. 3. 2005, č. j. 6 A 25/2002-42, č. 906/2006 Sb. NSS). Smyslem stanovení určitého zákonného rozmezí pro uložení správního vyhoštění přitom nepochybně je, aby byly případy cizinců, na které toto ustanovení dopadá, co nejvíce individualizovány, a to v souladu s § 2 odst. 4 správního řádu, podle kterého správní orgán dbá, aby přijaté řešení bylo v souladu s veřejným zájmem a aby odpovídalo okolnostem daného případu, jakož i na to, aby při rozhodování skutkově shodných nebo podobných případů nevznikaly nedůvodné rozdíly.
40. Správní orgán I. stupně hodnotil zejména délku protiprávního jednání (od 1. 2. 2024 do 9. 7. 2024), porušení povinnosti definované § 103 písm. n) zákona o pobytu cizinců, odhalení nelegálního pobytu až činností police, vědomost protiprávního jednání, výkon pracovní činnosti bez povolení, ve prospěch pak hodnotil doznání a spolupráci se správním orgánem a též skutečnost, že si nechal dovézt cestovní pas. V napadeném rozhodnutí pak žalovaný konstatoval, že přijaté opatření ve formě správního vyhoštění na dobu jednoho roku považuje za odpovídající zjištěným skutečnostem, které se nevymyká způsobu rozhodování obdobných případů.
41. Soud toto odůvodnění považuje za přesvědčivé. Správní orgány délku zákazu pobytu stanovily a odůvodnily v souladu s citovanou zákonnou úpravou i judikaturou, neopomněly zvážit žádnou podstatnou okolnost.
42. K námitce, že mělo být aplikováno ust. § 50a zákona o pobytu cizinců soud dodává, že správní orgány neshledaly nepřiměřenost zásahu do soukromého a rodinného života, proto přistoupily k uložení správního vyhoštění. K vypořádání této otázky pak nebylo v žalobě nic konkrétního namítáno, soud tak odkazuje na posouzení zásahu správními orgány, které lze považovat za dostatečné (byl zohledněn věk i zdravotní stav žalobce, absence rodinných, kulturních, společenských i ekonomických vazeb na území,

integrace nebyla zjištěna, žalobce nehovoří česky, nemá zdravotní pojištění, nebyly zpřetrhány vazby na zemi původu).

43. V souladu se skutečností, že žalovaný v řízení o správním vyhoštění podstatně porušil ustanovení o správním řízení tím, že neaplikoval ustanovení § 149 odst. 7 s. ř. s., soud podané žalobě vyhověl, zrušil napadené rozhodnutí žalovaného pro podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem ve smyslu § 76 odst. 1 písm. c) s. ř. s. a současně dle § 78 odst. 4 s. ř. s. vyslovil, že se věc vrací žalovanému k dalšímu řízení. Žalovaný je dle § 78 odst. 5 s. ř. s. v dalším řízení vázán právním názorem, který vyslovil soud v tomto rozsudku. V dalším řízení žalovaný vyžádá potvrzení nebo změnu závazného stanoviska od správního orgánu nadřízeného správnímu orgánu příslušnému k vydání závazného stanoviska.
44. Výrok o nákladech řízení (II.) je odůvodněn ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobce byl ve věci úspěšný, proto mu přísluší právo na náhradu účelně vynaložených nákladů řízení proti neúspěšnému žalovanému. Náklady vynaložené žalobcem na dané řízení představují náhradu nákladů právního zastoupení spočívající v odměně za dva úkony právní služby [§ 11 písm. a) a d) vyhlášky č. 177/1996 Sb. o odměnách advokátů a náhradách advokátů za poskytování právních služeb (advokátní tarif), ve znění pozdějších předpisů - tj. převzetí zastoupení a písemné podání k soudu] v částce 4 620 Kč za jeden úkon (celkem 9 240 Kč) a náhradu hotových výdajů v částce 450 Kč za jeden úkon, celkem 900 Kč (§ 13 odst. 4 téže vyhlášky). Právní zástupce žalobce je plátcem DPH, soud tak přiznal i částku odpovídající příslušné sazbě daně (zaokrouhlené na celé koruny nahoru dle § 146 odst. 1 zákona č. 280/2009 Sb., daňový řád) ve výši 2 130 Kč. Celková výše nákladů řízení tedy činí 12 270 Kč. Žalovaný je povinen náklady řízení nahradit žalobci ve 30 denní lhůtě k rukám jeho zástupce (§ 149 odst. 1 zákona č. 99/1963 Sb., občanský soudní řád, ve znění pozdějších předpisů, ve spojení s § 64 s. ř. s.).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližze následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 11. září 2025

JUDr. Lenka Loudová v. r.
samosoudkyně

Shodu s prvopisem potvrzuje J. S.